

Dwadzieścia lat minęło...

Twenty years have passed...

Trudno uwierzyć, że minęło dwadzieścia lat od podjęcia decyzji o utworzeniu pisma naukowego Wydziału Architektury Politechniki Wrocławskiej. Pomysłodawcą przedsięwzięcia był ówczesny dziekan prof. Stanisław Medeksza, który w 1996 r. zaproponował Ewie Łużyńskiej objęcie funkcji redaktora naczelnego nowo powstającego periodyku. Jednocześnie powołano radę naukową pisma w składzie: prof. Zbigniew Bać, prof. Edmund Małachowicz, prof. Tadeusz Zipser i prof. Stanisław Medeksza. Następnie dr Danuta Sowińska – redaktorka z Oficyny Wydawniczej Politechniki Wrocławskiej od lat współpracująca z architektami – zgromadziła wokół siebie zespół odpowiadający za edytorską stronę przedsięwzięcia. W wyniku przeprowadzonego konkursu studenckiego wybrano projekt szaty graficznej autorstwa studentów IV roku – Artura Błaszczyka i Krzysztofa Faleńczyka. Pozostawała kwestia tytułu. Wydawane wówczas periodyki naukowe najczęściej nazywano zeszytami naukowymi lub pracami naukowymi. Ambicją organizatorów naszego pisma było znalezienie nazwy własnej, krótkiej i nośnej, od razu informującej o zawartości merytorycznej. Oczywiście jest, że momentalnie pojawił się pomysł utworzenia tytułu od słowa architekt. Na początku sięgnięto po grecki odpowiednik – słowo *architekton*, ponieważ łacińskie określenie *architectus* kojarzyło się kolegom projektującym z nie zawsze lubianą historią architektury. Niestety, w chwili rejestracji okazało się, że kilka miesięcy wcześniej został utworzony periodyk o takiej nazwie. Wprawdzie wspomniane pismo nie wytrzymało próby czasu i po dwóch latach zniknęło z rynku, ale my pozostaliśmy już przy „Architectusie”.

Blisko rok trwały szczegółowe uzgodnienia dotyczące charakteru pisma. Należało uwzględnić sugestie pracowników wydziału, które często bywały odmienne i nie zawsze dawały się pogodzić. Dzisiaj dla wielu postać i formuła „Architectusa” wydaje się oczywista, ale przed

It is hard to believe that it has been twenty years since the decision to establish a scientific journal of the Faculty of Architecture of Wrocław University of Science and Technology was made. The project was initiated by then Dean Professor Stanisław Medeksza who in 1996 offered Ewa Łużyńska to take the function of the editor-in-chief of the newly established periodical. At the same time the Scientific Council of the periodical was established which was composed of Prof. Zbigniew Bać, Prof. Edmund Małachowicz, Prof. Tadeusz Zipser and Prof. Stanisław Medeksza. Next Danuta Sowińska PhD – an editor of the Publishing House of Wrocław University of Technology who has been cooperating with architects for years – gathered a team responsible for the editorial aspect of the project. As a result of the competition which was carried out among students, the layout design by the 4th-year students – Artur Błaszczyk and Krzysztof Faleńczyk was chosen. What we needed was a good title. Periodicals which were issued at that time were mostly called scientific notebooks or research works. The aspiration of the organizers of our periodical was to find an appropriate, short and meaningful name which would immediately inform about the content. It goes without saying that the idea of coining a title from the word architect appeared instantaneously. At the beginning a Greek equivalent was taken into account – the word *architekton* because the Latin word *architectus* was associated by our designing colleagues with the history of architecture, which is not always liked. Unfortunately, at the time of registration, it turned out that a few months earlier a periodical with the same name was already established. As a matter of fact that periodical did not withstand the test of time and after two years disappeared from the market, and we continue to use the name “Architectus”.

Detailed arrangements concerning the character of the periodical took almost a year. It was necessary to take into

II. 1. Prace studenckie zgłoszone do konkursu

(autorzy: a – I. Baran, b – M. Cichoń, c – A. Dubiel, d – R. Romanowicz, e – M. Dobrowolski, f – T. Zasada, g – M. Sławuski, h – A. Wojtasiak)

Fig. 1. The student's works

(authors: a – I. Baran, b – M. Cichoń, c – A. Dubiel, d – R. Romanowicz, e – M. Dobrowolski, f – T. Zasada, g – M. Sławuski, h – A. Wojtasiak)

laty pomysły edytorskie dotyczące formatu czy koloru nie wszystkim kojarzyły się z powagą pisma naukowego.

Twórcom „Architectusa” w poszukiwaniach konsensusu przyświecały idee, które znaleźć można w najstarszym traktacie architektonicznym *De architectura libri decem* autorstwa Marcusa Vitruwiusa Pollio (Witruwiusza)¹, żyjącego około 70 r. p.n.e. Podkreślał on: *Wiedza architekta łączy w sobie wiele nauk i różnorodnych umiejętności [...]. Wiedza ta rodzi się z praktyki i teorii [...]. Jak bowiem wszędzie, tak przede wszystkim w architekturze istnieją dwa elementy: przedmiot, który jest określany, i jego określenie. Przedmiotem określanym jest rzecz, o której się mówi; tym, co go określa, jest wywód oparty na zasadach naukowych. Dlatego wydaje się, że w obu tych dziedzinach powinien być biegły ten, kto się poświęca zawodowi budowniczego [...]. Powinien opanować sztukę pisania, być dobrym rysownikiem, znać geometrię, mieć*

consideration suggestions made by members of the Faculty, which often happened to be diversified and not always possible to be agreed on. Today, for many of us the layout and formula of the “Architectus” seems obvious, but many years ago the editorial ideas about the format or colour were not always associated with the prestige of a scientific journal.

In the search for a consensus the authors of “Architectus” were guided by the ideas which can be found in the oldest architectural treatise *De architectura libri decem* by Marcus Vitruvius Pollio (Vitruvius)¹ who lived in around 70 BC. He emphasized that: *The architect's knowledge comprises many sciences and diverse skills [...]. This knowledge is born out of practice and theory [...]. As it is with everything, and first of all in architecture there are two elements: an object which is determined and its determination. A determined object is a thing that is referred*

¹ Oryginał dzieła zaginął, zachowały się jedynie jego odpisy pozabawione niestety ilustracji, na które Witruwiusz się powoływał w tekście. Na najstarszy odpis, prawdopodobnie z IX w., natrafiono w 1414 r. w klasztorze Monte Cassino. Autorem drugiego polskiego tłumaczenia tego dzieła z tekstu łacińskiego był Kazimierz Kumaniecki; wstępem opatrzył je Piotr Biegański (1956).

¹ The original of the work was lost, we only have its copies unfortunately with no illustrations that Vitruvius made reference to in the text. The oldest copy probably dating back to the 9th century was found in 1414 in Monte Cassino Abbey. Kazimierz Kumaniecki was the author of its second Polish translation from the Latin text; the preface was written by Piotr Biegański (1956).

dużo wiadomości historycznych. Powinien pilnie słuchać filozofów, znać muzykę; nie powinna mu być obca medycyna i orzeczenia prawnicze; powinien znać astronomię i prawa ciał niebieskich².

Słowa te – naszym zdaniem – doskonale ilustrują wielorakość problemów, jakie powinny być przedstawiane w architektonicznym piśmie naukowym. Ale jak porządkować tak rozmaite zagadnienia? Część kolegów z naszego środowiska uważała, że zeszyty powinny być tematyczne. Z obawy jednak przed zbyt małą liczbą artykułów o podobnej problematyce postanowiono poszczególne zeszyty tworzyć z tekstów o różnej zawartości merytorycznej. Do dziś więc w jednym numerze zamieszczamy artykuły dotyczące zarówno teorii architektury współczesnej i historycznej, jak i urbanistyki, kształtowania zieleni, estetyki, konstrukcji itd. Publikujemy także opracowania na temat realizowanych projektów architektonicznych, urbanistycznych oraz prezentacje poglądów filozoficznych związanych z odbiorem architektury. Przewidzieliśmy również miejsce na prezentacje sylwetek znanych postaci z życia akademickiego i zawodowego, a także nagrodzonych prac studenckich, których promotorami byli pracownicy naszej uczelni.

Równie ważny był dobór formatu. Większość ówczesnych polskich pism naukowych operowała formatem B5, co wizualnie zwiększa objętość wydawnictwa, w istocie jednak nie pozwala na drukowanie rysunków nasyconych znakami i liniami. Należało połączyć specyfikę prac naszego wydziału i sposobu komunikacji architektów, których jednym z języków jest rysunek. Dlatego zdecydowano się na A4.

Dwadzieścia lat temu, w co może trudno uwierzyć, przeżywaliśmy fascynację kolorem. Graficzny wyraz prac naukowych 2. połowy XX w. był w Polsce skromny, oparty na czarno-białych ilustracjach i często mało czytelnymi fotografiach. Ten obraz nauki – siermiężny i ascetyczny – na długo przetrwał. Jeszcze przez wiele lat słyhać było opinie, że jeśli w piśmie są kolorowe fotografie, to nie jest ono naukowe. Nam, żywimy taką nadzieję, z sukcesem udało się wówczas połączyć naukowość z barwnym kształtem. Dziś kolor przenieśliśmy do Internetu – najszybszej i największej platformy wymiany myśli.

W 1996 r. emocje wywoływał także przyjęty przez nas Vancouver System, metoda opracowywania przypisów i bibliografii polegająca na zasadzie „autor–numer”. Wówczas w pismach dotyczących teorii architektury powszechnie stosowano system oksfordzki – w przypisach umieszczano pełne powołania literaturowe. Z perspektywy czasu wybór nasz wydaje się słuszny – dziś jest to system powszechnie stosowany.

Pierwszy numer pisma wydano w 1997 r. Zawierał recenzowane prace, które po przyjęciu do druku poddano opracowaniu redakcyjnemu i korekcie. Artykuły były publikowane w języku polskim i zakończone streszczeniem w języku angielskim. Podpisy pod ilustracjami również zamieszczano w języku angielskim – tłumaczenia wykonywała Marzena Łuczkiewicz. Wszystkie artykuły

to; that which the object is determined by is argumentation based on scientific principles. Therefore, it appears that somebody who devotes himself to a builder's profession ought to be an expert in both of these domains... He should master the art of writing, be a good drawer, know geometry, have an extensive knowledge of history. He should carefully listen to philosophers, be familiar with music; he should also have some knowledge about medicine and provisions of law; he ought to know astronomy and rules of celestial objects².

These words – in our view – perfectly illustrate the multiplicity of problems which should be presented in an architectural scientific journal. But how to organize such diverse issues? Some of the colleagues from our environment believed that periodicals should be thematic. However, we were afraid not to have enough articles of similar topics and that is why we decided to include texts containing various themes in the particular periodicals. Thus consequently until today one issue comprises articles on theory of modern and historical architecture as well as town planning, green area development, aesthetics, structures etc. We also publish studies on architectural and urban planning projects which are carried out as well as presentations of philosophical views connected with the reception of architecture. We also anticipated a place for presenting biographies of famous characters from the academic and professional life as well as awarded student works, whose supervisors were the scientific workers of our university.

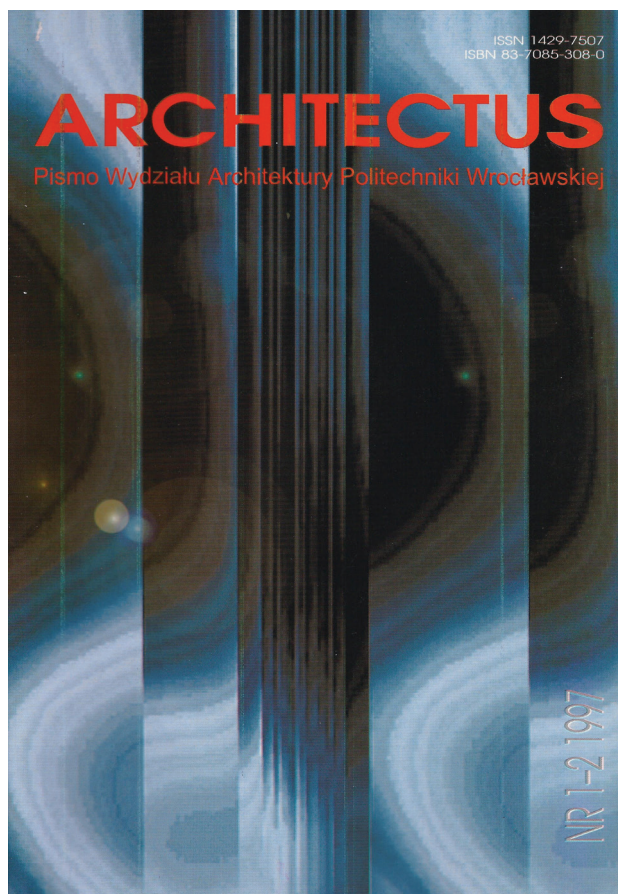
Equally important was the choice of the format. Most of the contemporary Polish scientific journals used format B5 which visually increases the volume of publications, but in fact it does not allow to print drawings saturated in signs and lines. It was necessary to combine specificity of the work of our faculty and the way architects communicate, and one of their languages is a picture. Hence we decided to choose A4.

Twenty years ago, which is probably hard to believe, we experienced the fascination with colour. In Poland a graphic expression of scientific papers of the 2nd half of the 20th century was simple, based on black and white illustrations and often on not very clear photographs. This image of science – rough and ascetic – survived for a long time. For many years there was a popular belief that if a journal contained colourful photographs, then this meant it was not a scientific journal. We cherish the hope that we succeeded in combining science with a colourful shape. Today, we transferred colour to the Internet – the fastest and largest platform for exchanging ideas.

In 1996 the Vancouver System, which we accepted, a method of elaborating footnotes and bibliography consisting in the “author–number” principle, evoked a lot of emotions. Then, in the papers on the theory of architecture the Oxford system was commonly used – full literature references were given in the footnotes. In retrospect, our choice seems to be right – today it is a widely applied system.

² Witruwiusz, *O architekturze ksiąg dziesięć*, Warszawa 1956, s. 12.

² Witruwiusz, *O architekturze ksiąg dziesięć*, Warszawa 1956, p. 12.

Il. 2. Okładka pierwszego numeru „Architectusa”

Fig. 2. The cover of the first number of “Architectus”

uzupełniała bibliografia i często przypisy. Periodyk już wkrótce stał się pismem ogólnopolskim, a od 2000 r. jest prezentowany przez amerykańskie wydawnictwo Penrose Press w „International Directory of Design” w dziale Architecture, Urban Planning & Landscape Design.

Pierwsza zmiana w radzie redakcyjnej pisma dokonała się w 2000 r. W jej pracach nie brali już udziału prof. Tadeusz Zipser i prof. Stanisław Medeksza, natomiast rozpoczęli działanie prof. Elżbieta Trocka-Leszczynska i prof. Eugeniusz Bagiński. Od 2003 r. w skład rady weszli uczeni spoza Wrocławia: prof. Andrzej Tomaszewski i prof. Zygmunt Świechowski z Warszawy oraz prof. Józef Lenartowicz z Krakowa. W pracach redakcji uczestniczyli także doktorzy: Magdalena Baborska-Narożny (1999), Maria Starczewska (1999), Andrzej Legendziewicz (1999–2001) oraz Małgorzata Doroz (2003, 2004). W roku 2007 pismo zostało objęte patronatem przez Polską Akademię Nauk, Oddział we Wrocławiu oraz przez Polski Komitet Narodowy Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków (ICOMOS).

Rosnące zainteresowanie pismem, zwłaszcza naukowców spoza Polski, zmobilizowało redakcję do przeprowadzenia kolejnych zmian. W 2008 r. zaproszono do udziału w pracach rady redakcyjnej naukowców z uczelni zagranicznych. Są to następujące osoby: prof. Tore I. Brandstvein Haugen z Norwegii (Fakultet for arkitektur og billedkunst, Norges teknisk-naturvitenskapelige

The first issue of the periodical was published in 1997 and it contained peer-reviewed studies which after being accepted for printing underwent editorial elaboration and correction. Articles were published in the Polish language and completed with summaries in English. Captions have been translated into English. Translations were made by Marzena Łuczkiewicz. All the articles have been supplemented with a bibliography and often with footnotes. The periodical soon became an all-Polish journal, and since the year 2000 is presented by the American publishing house of Penrose Press in the “International Directory of Design” in the section of Architecture, Urban Planning and Landscape Design.

The first change in the editorial board took place in 2000. Professor Tadeusz Zipser and Professor Stanisław Medeksza stopped working in it and were replaced by Professors Elżbieta Trocka-Leszczynska and Eugeniusz Bagiński. Since 2003 there are also scientists from outside Wrocław: Professors Andrzej Tomaszewski and Zygmunt Świechowski from Warsaw and Józef Lenartowicz from Cracow. Doctor's also took part in the editorial work: Magdalena Baborska-Narożny (1999), Maria Starczewska (1999), Andrzej Legendziewicz (1999–2001) and Małgorzata Doroz (2003, 2004). Patrons of the journal since 2007 are the Polish Academy of Sciences, Wrocław Branch, as well as the Polish National Committee of the International Council on Monuments and Sites (ICOMOS).

The increasing interest with the paper, especially of scientists from abroad, has mobilized the editorial office to carry out successive changes. In 2008 scientists from foreign academies have been invited to take part in the work of the editorial board. These are: Professor Tore I. Brandstvein Haugen from Norway (Fakultet for arkitektur og billedkunst, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Trondheim), Professor Joaquim Braizinha from Portugal (Universidade Lusíada de Lisboa) and Professor Vladimír Šlapeta from the Czech Republic (Fakulta architektury VUT, Brno). Also, architects from Wrocław have become members of the board: Professors Jerzy Charytonowicz, Małgorzata Chorowska, Tomasz Ossowicz and Ada Kwiatkowska PhD. At this time also Danna Sowińska, the editor, transmitted her responsibilities to Anna Miecznikowska. The function of secretary of the editorial office was entrusted to Ewa Cisek PhD, while the technical elaboration of the articles was given to Dorota Łuczewska PhD.

In the years 2008–2012 “Architectus” was published only in English. However, on the basis of opinions which reached the Editorial Office, from 2013 it was decided to revert to publishing works in the Polish language. Nevertheless, the respected practice of publishing works in congress languages (above all in English, French and German) was not given up. From that year due, to a dynamic development of the periodical and increasing interest in the journal amongst authors and readers, the decision was made to increase the frequency of its appearance from two to four numbers a year.

In the last years “Architectus” was regularly appraised by MNiSW (Ministry of Science and Higher Education)

universitet, Trondheim), prof. Joaquim Braizinha z Portugalii (Universidade Lusíada de Lisboa) oraz prof. Vladimír Šlapeta z Czech (Fakulta architektury VUT, Brno). Dodatkowo w skład rady weszli wrocławscy architekci: prof. Jerzy Charytonowicz, prof. Małgorzata Chorowska, dr hab. Tomasz Ossowicz oraz dr Ada Kwiatkowska. W tym czasie także redaktor Danuta Sowińska przekazała swoje obowiązki Annie Miecznikowskiej. Funkcję sekretarza redakcji powierzono dr Ewie Cisek, opracowaniem technicznym artykułów zajęła się dr Dorota Łuczewska.

W latach 2008–2012 „Architectus” ukazywał się jedynie w języku angielskim. Postanowiono jednak – na podstawie opinii, które trafiały do redakcji – by od 2013 r. powrócić do publikowania prac w języku polskim. Nie zrezygnowano przy tym z cenionej praktyki ogłaszania prac w językach kongresowych (przede wszystkim angielskim, francuskim, niemieckim). Od tego też roku, w związku z dynamicznym rozwojem periodyku i wzrostem zainteresowania czasopiśmem wśród autorów i czytelników, zwiększono częstotliwość jego ukazywania się z dwóch do czterech numerów w ciągu roku.

W ostatnich latach „Architectus” regularnie był oceniany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, otrzymując następującą liczbę punktów: 2009 – 4; 2010 – 6; 2011 – 4; 2012 – 4; 2013 – 5, 2014 – 5, 2015 – 9. W związku z ciągle rozwijającymi się technikami komputerowymi podstawową formą pisma od 2014 r. jest forma on-line. W tym czasie wprowadziliśmy pismo do kilku baz: bibliograficznej bazy danych rejestrujących artykuły i materiały konferencyjne opublikowane w polskich czasopiśmach o tematyce technicznej BazTech, bazy odpowiedzialnej za gromadzenie informacji o cytowaniach POL-Index, internetowej bazy danych promującej osiągnięcia nauki Index Copernicus. Jest ono także dostępne w Dolnośląskiej Bibliotece Cyfrowej – zbiorze cyfrowych wydawnictw publikowanych przez 22 uczelnie dolnośląskie.

Obecnie zakres prac redakcji znacząco się powiększył w porównaniu z zakresem z początków wydawania pisma. Do obowiązków zespołu należy bowiem nie tylko zbieranie artykułów i kierowanie ich do recenzji, kontakty z autorami i korekty językowe, ale także systematyczne przygotowywanie materiałów do wielu baz danych, uzupełnianie wiedzy na temat zmieniających się zasad oceny, a także częściowa obsługa administracyjna.

Przyrost obowiązków dobrze odzwierciedla liczba osób zaangażowanych w tworzenie pisma. Na początku było pięciu pracowników redakcji, dzisiaj zespół liczy blisko dwadzieścia osób. Wśród nich jest dr Jerzy Sławski, redaktor statystyczny, arch. Joanna Furgalska redaktor języka francuskiego oraz redaktorzy tematyczni: prof. Wojciech Brzezowski (konserwacja zabytków), prof. Rafał Czerner (architektura średniowieczna), prof. Alina Drapella-Hermansdorfer (architektura zrównoważona), prof. Marzanna Jagiełło (historia ogrodów), prof. Krystyna Kirschke (architektura XIX i 1. poł. XX w.), prof. Robert Masztalski (urbanistyka), dr hab. Przemysław Nowakowski (architektura wnętrz), prof. Elżbieta Przesmycka (konteksty architektury), dr Magdalena Baborska-Narożny (architektura przemysłowa), dr Grażyna Hryncewicz-Lamber (etyka

receiving the following number of points: 2009 – 4; 2010 – 6; 2011 – 4; 2012 – 4; 2013 – 5, 2014 – 5, 2015 – 9. Due to continuously developing computer techniques, since 2014 the basic form of the periodical is the on-line form. At that time we introduced the periodical to several databases: a bibliographic database recording articles and conference papers which were published in the Polish BazTech technical magazines, a database responsible for gathering information on citations POL-Index, and an Internet database promoting the achievements of Index Copernicus science. It is also available in the Lower Silesian Digital Library (Dolnośląska Biblioteka Cyfrowa – DBC) – a collection of digital publications published by 22 Lower Silesian universities.

At present, the scope of the editorial work considerably increased in comparison to the scope at the beginning of issuing the periodical. The duties of the team do not only comprise collecting articles and having them reviewed, contacts with authors and language corrections but also systematic preparation of materials for multiple databases, complementing the knowledge on changing principles for evaluation as well as a partial administrative support.

An increasing number of duties is perfectly reflected in the number of people who are involved in the creation of the periodical. At the beginning there were five workers of the editorial office, whereas today the team consists of nearly twenty people. Among them we must mention statistical editor Jerzy Sławski PhD, editor of the French language arch. Joanna Furgalska, and finally thematic editors: Prof. Wojciech Brzezowski (Antiques restoration), Prof. Rafał Czerner (Medieval architecture), Prof. Alina Drapella-Hermansdorfer (Sustainable architecture), Prof. Marzanna Jagiełło (History of gardens), Prof. Krystyna Kirschke (Architecture of the 19th century and the first half of the 20th century), Prof. Robert Masztalski (Urbanism), dr hab. Przemysław Nowakowski PhD (Interior design) Prof. Elżbieta Przesmycka (Contexts of architecture), Magdalena Baborska-Narożny PhD (Industrial architecture), Grażyna Hryncewicz-Lamber PhD (Architectural ethic), Dorota Łuczewska PhD (Painting), Wawrzyniec Zipser PhD (Spatial planning).

The editorial core consists of a few people thanks to whom we can be optimistic about the future of our periodical.

Marzena Łuczkiewicz, a translator and editor of the English language who helps us with solving language problems, has been working with us for 20 years. Architect Artur Błaszczuk has been with us equally long; as a student of our faculty he won the competition to design the layout of the periodical. Since then he has been responsible for the periodical cover designs, which are highly rated in our environment.

A good spirit in the editorial staff is Ewa Cisek PhD, who performs the function of the editor office secretary and thematic editor being responsible for the professional level of work in the field of modern residential architecture.

Anna Miecznikowska, who significantly contributes to raising the level of the periodical and its gradual increase in scoring, has been responsible for editing and proof-

architektoniczna), dr Dorota Łuczewska (malarstwo) i dr Wawrzyniec Zipser (planowanie przestrzenne).

Trzonem redakcji jest kilka osób, dzięki którym na dalsze losy naszego pisma można patrzeć z optymizmem.

Dwadzieścia lat w pracach uczestniczy Marzena Łuczewicz, tłumaczka i redaktorka języka angielskiego, która służy nam pomocą w rozwiązywaniu problemów językowych. Równie długo z redakcją jest związany arch. Artur Błaszczyk, który – jak wspomniano – jako student naszego wydziału wygrał konkurs na projekt szaty graficznej pisma. Od tej pory jest on odpowiedzialny za kształt okładek pisma, które są wysoko oceniane w naszym środowisku.

Dobrym duchem redakcji jest dr Ewa Cisek, która pełni funkcję sekretarza oraz jest redaktorem tematycznym odpowiedzialnym za poziom merytoryczny prac z zakresu współczesnej architektury mieszkaniowej.

Od ośmiu lat redaktorem odpowiedzialnym za stronę edytorską i językową tekstów jest Anna Miecznikowska, która w sposób istotny przyczynia się do podnoszenia poziomu pisma i sukcesywnego zwiększania jego punktacji. Twórcą i operatorem naszej strony internetowej jest arch. Łukasz Netczuk, wykazujący się wielką kulturą osobistą i profesjonalizmem. Funkcję redaktora technicznego pełni Agnieszka Orłowska – dzięki jej fachowości i zaangażowaniu jest możliwe terminowe ukazywanie się pisma. Wiele serca „Architectusowi” okazali Elżbieta Żurawska-Łuczyńska i Krzysztof Dawidowicz z Oficyny Wydawniczej PWr.

Prowadzone od dwudziestu lat prace redakcyjne były nie tylko zmaganiem się z terminami i zawartością merytoryczną „Architectusa”. Stanowiły również znakomitą lekcję tego, że *dobrze pisać to znaczy czynić myśl widzialną*, jak twierdził Ambrose Bierce, amerykański pisarz przełomu XIX i XX w. Prace te stały się także pretekstem do wymiany poglądów na wszelkie tematy i doprowadziły do zawiązania się wielu przyjaźni.

Składamy niezwykle serdeczne podziękowania wszystkim czytelnikom i autorom oraz osobom, które sprawiły, że możemy dziś świętować dwudziestolecie powołania pisma.

prof. Ewa Łużyńska
Redaktor naczelna

reading of articles. Our website was created and is supervised by architect Łukasz Netczuk who is a man of great manners and high professionalism. Agnieszka Orłowska is our technical editor – thanks to her professionalism and dedication the particular issues of the periodical appear on a regular basis. “Architectus” also owes a great deal to Elżbieta Żurawska-Łuczyńska and Krzysztof Dawidowicz from the WUT Publishing House.

For twenty years our editorial work has been characterized by striving for meeting deadlines and taking care of the contents of “Architectus” articles. It also taught us that *to write well means to make an idea visible* according to Ambrose Bierce, an American writer who lived at the turn of the 20th century. Our work also provided an opportunity for exchanging views on all topics and resulted in developing many friendships.

We would like to express our wholehearted thanks to the readers and authors as well as to all those who contributed to the 20th anniversary of our journal.

prof. Ewa Łużyńska
Editor-in-chief

Translated by
Bogusław Setkiewicz